

EĞİTİM KURUMLARINDAKİ PSİKOLOJİK GÜVENCE ALGISININ FARKLI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ (AKSARAY İLİ ÖRNEĞİ)

Necati CEMALOĞLU¹

Ömer YAŞAR²

Atıf/©: Cemaloğlu, Necati ve Yaşar, Ömer (2018). Eğitim Kurumlarındaki Psikolojik Güvence Algısının Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Aksaray İli Örneği), Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl 11, Sayı 1, Haziran, ss. 1-26

Özet: Bu çalışmada eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algıları cinsiyet, yaş, kıdem, öğrenim düzeyi, okul türü ve kurumdaki çalışma süreleri değişkenleri açısından incelenmiştir. Araştırma betimsel desenedir. Araştırmanın çalışma grubunu Aksaray il merkezinde çalışan 250 öğretmen oluşturmaktadır. Katılımcılara literatür taranarak araştırmacılar tarafından hazırlanan Psikolojik Güvence Algısı Ölçeği uygulanmıştır. Ölçekten elde edilen veriler, SPSS 22 paket program ile çözümlenmiştir. Çözümlemede tanımlayıcı istatistikler, Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, katılımcıların psikolojik güvence algısı "orta" düzeyde bulunmuştur. Eğitim çalışanların psikolojik güvence algılarının cinsiyet, yaş, kıdem, okul türü, öğrenim düzeyi ve kurumdaki görev çalışma süresi değişkenleri açısından anlamlı şekilde farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Psikolojik güvence, eğitim çalışanları

Makale Geliş Tarihi: 06.11.2017// Makale Kabul Tarihi: 29.06.2018

Bu makale Turnitin programında kontrol edildi. This article was checked by Turnitin.

Bu çalışma 26.Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresinde sözlü sunum olarak sunulmuştur.

¹ Prof. Dr. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Ankara.

e-posta: necem@gazi.edu.tr

² Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Öğrencisi, Aksaray Merkez Anadolu Lisesi, İngilizce Öğretmeni, Aksaray. e-posta: omeryasar81@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-9051-0041

Psychological Safety Perception In Education Organizations In Terms Of Different Variables (Example Of The Province Of Aksaray)

Citation/©: Cemaloğlu, Necati ve Yaşar, Ömer (2018). *Psychological Safety Perception In Education Organizations In Terms Of Different Variables (Example of the Province of Aksaray)*, Hitit University Journal of Social Sciences Institute, Year 11, Issue 1, June, pp. 1-26

Abstract: *The purpose of this study is to analyse psychological safety perceptions of the training staff in terms of gender, age, seniority, level of education, school type and working time in the institution. The study is examined by utilizing descriptive designs. The study group of the study consists of 250 teachers working in Aksaray city center. The Psychological Safety Perception Scale, prepared by the researchers by scanning the literature, was applied to participants. The data obtained from the scale is analyzed by SPSS 22. In the data analysis, descriptive statistics, Mann Whitney U and Kruskal Wallis H are used. As a result, the overall mean of the participants' psychological safety perceptions level is found as "a little" level. At the end of the research it is found that the level of psychological safety perceptions of the training staff don't changes according to as gender, age, seniority, level of education, school type and working time in the institution.*

Keywords: *Psychology safety, training staff*

I.GİRİŞ

Her sektörde olduğu gibi, eğitim kurumlarının başarısında da çalışanların motivasyonu önemli bir rol oynar. Bir kurumun başarısı, çalışanların örgütsel amaçlar doğrultusunda çalışmalarına; bilgi, yetenek ve güçlerini tam olarak bu doğrultuda harcamalarına bağlıdır. Bu nedenle çalışanların motivasyonu kurumlar için çok önemlidir. Motive olmayan çalışanın çalıştığı kurumda iyi bir performans göstermesi beklenmemelidir (Öztürk,2013). Motivasyon faktörleri bireysel niteliklere duyarlıdır ve dış faktörlerin etkisine açıktır. Bu nedenle motivasyon araçları kullanılırken, bireysel farklılıkların göz önüne alınması gerekir. Bir başka deyişle insan ihtiyaç ve öncelikleri farklılıklar arz etmektedir. Kimisi yetki ve prestij ararken kimisi emniyete öncelik verebilir. Örucü ve Kambur'un (2008) çalışmasında aktardığı gibi çalışanların motivasyonunu etkileyen faktörler, genel olarak üç grupta toplanmaktadır. Bunlardan ilki olan ekonomik faktörler; ücret artışı, primli ücret, ekonomik ödül ve kâra katılma gibi unsurlardan oluşmakta ve çalışanları iş yapmaya yönelten en güçlü motivasyon araçları olarak görülmektedir. Çalışanların motivasyonunu sağlayan ikinci unsur örgütsel-

yönetmel faktörler olup; amaç birliği, yetki ve sorumluluklarda denge, eğitim ve yükselme olanakları, kararlara katılma, iletişim, iş genişletilmesi, iş zenginleştirilmesi, yarı otonom çalışma grupları, çalışma ortamını geliştirme şeklinde sıralanmıştır. Bu gruplamanın sonuncu maddesi olarak yer alan psiko-sosyal faktörler ise; bağımsız çalışma, sosyal katılma, değer ve statü, gelişme ve başarı, çevreye uyum, psikolojik güvence ve sosyal uğraşlar olarak belirtilmektedir. Çalışanlar, çalışma ortamında sosyal güvence istediği gibi psikolojik güvence de istemektedir. Güvenin ilk tanımı Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinde "kişinin özellikle şu andaki ve gelecekteki ihtiyaçlarını karşılama hissini de içerir şekilde korku ve endişe duygusundan ayrılarak kişinin güvenlik, emniyet ve özgürlük hissi" olarak tanımlanmıştır (Maslow, A. H. Hirsh, E., Stein, M. & Honigmann I. 1945). Psikolojik güven indekste genellikle çalışanların psikolojik sözleşmesi veya bireylerin kişiler arası çevreyi güvenilir hissettikleri, psikolojik güvenin çok yüksek olduğu örgütsel güven kavramıyla kullanılır (Kahn,1990). Psikolojik güvence çalışma ortam ve iklimiyle ilgilidir. Motivasyonun artırılması için, işyerinin havasını bozan, olumsuz psikolojik faktörlerin ortadan kaldırılması gerekir. Diğer yandan çalışanların moral ve motivasyonlarını artıracak çeşitli örgütsel uygulamaların gerçekleştirilmesine özen gösterilmelidir (Tunçer,2013). İş yerinin çalışma ortamı, çalışanların psikolojik olarak rahat olmalarını sağlayacak şekilde olmalıdır. Çalışanların işyerinde psikolojik rahatlığı iki farklı yaklaşımla ele alınmaktadır. Birincisi; çalışma atmosferini bozan olumsuz, tehlikeli ve zararlı psikolojik öğelerin ortadan kaldırılmasıdır. İkincisi ise; olumlu nitelikli çalışma koşullarının oluşturulmasıdır. Çalışanların psikolojik sözleşmelerinin ve örgütsel güvenin önemli bir göstergesi olan psikolojik güven, örgütteki belirli olayların psikolojik iklime dayanan türden bir güven bilincidir; araştırmacılar bireysel, sosyal ve örgütsel olmak üzere düzeylendirmektedir. Psikolojik güveni etkileyen faktörler; bireysel faktörler, kişilerarası faktörler, liderlik özelliklerine ve örgütsel yönün dört boyutu olarak dörde ayrılabilir; temel bağımlı değişkenleri, bilgi paylaşımı, açıkça konuşma, yenilik, iş katılımı ve iş performansdır (Chen, M, Gao, Xiaoying, Zheng, H.,Ran, B. 2015). Öztürk'e (2014) göre psikolojik güvence, örgütlerin başarısı açısından önemli bir role sahiptir. Psikolojik güvence algısının motivasyonun üzerinde yarattığı sonuçlar dikkate alındığında, temel uğraş alanı doğrudan insan olan eğitim çalışanları bakımından çok daha önemlidir. Günümüzde, eğitim sektöründe çalışanların motivasyonun sağlanmasında çekilen güçlük

dikkate alındığında mevcut personelin motivasyonunun yüksek tutulması ve kendilerinden beklenenin ötesinde çaba sarf etmelerinin sağlanması için psikolojik güvence algılarının yüksek olmasının büyük önem taşıdığı söylenebilir. Öneme karşın *eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algısı* üzerine çok az sayıda çalışma mevcuttur (Yıldırım ve Yenipınar, 2017). Bu yüzden bu çalışmada eğitim çalışanlarının algısına dayalı olarak eğitim kurumlarında psikolojik güvence sağlanma durumu farklı değişkenlere göre incelenmektedir.

A. Amaç

Bu çalışmanın temel amacı Aksaray ili örneğinde eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algısını onların cinsiyet, kıdem, yaş, öğrenim düzeyi, çalıştıkları kurumun türü ve kurumdaki çalışma süreleri açısından incelemektir.

B. Alt amaçlar

1.Eğitim kurumlarında çalışanların psikolojik güvence algısı hangi düzeydedir?

2.Eğitim kurumlarında çalışanların psikolojik güvence algıları;

2.1 Cinsiyet,

2.2 Yaş,

2.3 Kıdem,

2.4 Okul türü,

2.5 Öğrenim düzeyi,

2.6 Kurumdaki görev süresine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

3.Eğitim kurumlarında çalışanların psikolojik güvence algısının özdeğer algısı, güven algısı, sosyal destek algısı ve sorumluluk algısı boyutları;

3.1 Cinsiyet,

3.2 Yaş,

3.3 Kıdem,

3.4 Okul türü,

3.5 Öğrenim düzeyi,

3.6 Kurumdaki görev süresine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

II. YÖNTEM

Bu çalışma öğretmenlerin görüşlerini belirlemek için betimsel desende gerçekleştirilmiştir.

A. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Aksaray il merkezinde 2016-2017 eğitim-öğretim yılında farklı kademelerde çalışan 250 öğretmen oluşturmaktadır. Katılımcıların demografik özelliklerinin verildiği Tablo 1'e göre katılımcıların % 68.8'i ($f=172$) kadın, % 31.2'si ($f=78$) erkeklerden oluşmaktadır. Öğretmenlik mesleğinde kadınlar lehine yönelim özellikle ilkokullarda belirginleşme eğiliminde olduğu için kadın katılımcı sayısının daha fazla olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yarıdan fazlasını %56.8'i 30-39 yaş grubundaki öğretmenler oluşturmaktadır. Katılımcıların yalnızca % 2.4'ü (6) 25'in altında; % 12'si ise 25-29 yaşındadır. Araştırmaya katılanların % 25.2'si 40-49 yaş aralığındayken sadece %3.6'lık kısım 50-60+ yaş grubu aralığındadır.

Katılımcı öğretmenlerin orta yaş grubunda yoğunlaştığı ve deneyimli öğretmenlerden oluştuğu görülmektedir. Araştırmanın odaklandığı psikolojik güvence algısı açısından bu durum olumlu değerlendirilebilir. Çünkü mesleğin gerektirdiği nitelikleri edinmiş ve mesleki açıdan olgunlaşmış olan bu yaş grubu öğretmenlerin daha gerçekçi bilgi verebilecekleri düşünülmektedir.

Katılımcıların okul türlerine göre dağılımı incelendiğinde neredeyse yarısının %44.8 ilkokulda görev yaptığı anlaşılmaktadır. Diğer önemli bir grubu ise %26.4'le ortaokulda çalışan öğretmenler oluşturmaktadır. Anadolu Liselerinde çalışan öğretmenlerin oranı ise %13.2'dir. Fen ve Sosyal Bilimler Liselerinde görev yapanların oranı ise % 4'dür.

Öğretmenlerin aynı eğitim kurumunda görev yapma süreleri incelendiğinde katılımcıların yaklaşık üçte birinin en az 3-5 yıl ve daha fazla süredir aynı okulda çalıştıkları; yaklaşık üçte birinin 1-2 yıldır aynı kurumda görev yaptıkları ve % 13.2'sinin ise ilk yılını çalıştığı görülmektedir. Bu durum

öğretmenlerin çalıştıkları kurumu, meslektaşlarını ve çevresini çok iyi tanıdıklarına işaret edebilir. Sosyal destek algısına yönelik maddelerde daha olumlu değerler çıkması beklenebilir.

Tablo 1: Katılımcılara Ait Demografik Bilgiler

Demografik Değişkenler		f	%
Cinsiyet	Erkek	172	68.8
	Kadın	78	31.2
Yaş	25'in altında	6	2.4
	25-29	30	12.0
	30-39	142	56.8
	40-49	63	25.2
	50-60+	9	3.6
Toplam Kıdem	İlk yıl	4	1.6
	1-2	11	4.4
	3-5	18	7.2
	6-10	67	26.8
	11-15	77	30.8
	16-20	41	16.4
	20'den fazla	32	12.8
Okul Türü	Anadolu Lisesi	33	13.2
	Fen Lisesi	7	2.8
	Meslek Lisesi	29	11.6
	Sosyal Bilimler Lisesi	3	1.2
	İlkokul	112	44.8
	Ortaokul	66	26.4
	Lisans	217	87.2
	Yüksek Lisans	29	11.6
Kurumdaki Görev Süresi	Doktora	3	1.2
	İlk yıl	33	13.2
	1-2	50	20.0
	3-5	86	34.4
	6-10	47	18.8
	11-15	28	11.2
16-20+	6	2.4	
Toplam (N)		250	100

Katılımcıların eğitim düzeylerine göre dağılımları incelendiğinde % 87.2'sinin lisans düzeyinde eğitim aldığı, % 11.6'sının yüksek lisans düzeyinde eğitime sahip olduğu görülmektedir. Doktoralı öğretmen katılımcı sayısı yalnızca 0.8'dir. Katılımcı öğretmenlerin eğitim düzeyi açısından dağılımları genel dağılıma uygun olduğu şeklinde değerlendirilebilir. Bu durum araştırma bulgularının genellenebilirliğini olumlu etkileyebilir.

B. Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan ölçme aracı ile elde edilmiştir. Ölçme aracı hazırlanmasında literatür taranarak (Edmondson, 1996, Edmondson, 1999a, Edmondson, Wooley, 2003, Yıldırım ve Yenipınar, 2017) 25 maddeden oluşan likert tipi “Eğitim Kurumlarında Psikolojik Güvence Ölçme Aracı” hazırlanmıştır. Form iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm demografik özellikleri betimlemeye, ikinci bölüm beşli likert tipi maddelerle katılımcıların psikolojik güvence algılarına ilişkin görüşlerini saptamaya yöneliktir. 25 maddeden oluşan ölçme aracı (1) Hiçbir zaman ile (5) Her zaman aralığında puanlanmaktadır. Sürekli verilerin yorumlanmasında 1.00-1.79 aralığı, 1 (Hiçbir zaman); 1.80-2.59 aralığı 2 (Az); 2.60-3.39 aralığı 3 (Ara sıra); 3.40-4.19 aralığı 4 (Çoğunlukla) ve 4.20-5.00 aralığı 5 (Her zaman) olarak dikkate alınmıştır (Büyüköztürk, 2006). Ölçme aracı için 50 kişilik bir örneklem üzerinde pilot uygulama yapılmıştır. Pilot uygulamada elde edilen verilere madde analizi ve açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Madde-toplam korelasyon katsayısı .20'nin altında değer olmadığı için hiçbir madde çıkarılmamıştır. Maddelerin korelasyon değerleri .549 ile .945 arasında değişmektedir. Güvenirlik katsayısı ($\alpha=.81$) ölçeğin oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir (Kalaycı, 2006: 405). Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) için verilerin uygunluğu kontrol edilmiş ve uygun olduğu görülmüştür. (KMO testi .68, Barlett Küresellik Testi anlamlı $p=.000$). AFA için temel bileşenler (principal components) yöntemi altında ilişkişel matriks (correlation matrix) özdeğeri 1 ve üstü faktörleme, varimax döndürme tercih edilmiş ve .30 altındaki değerler gölgelenmiştir. Faktörler döndürüldükten sonra, öz değeri 1'den büyük 4 faktörün toplam varyansın .70'ini açıkladığı saptanmıştır. Madde içeriklerine göre faktörler özdeğer algısı, güven algısı, sosyal destek algısı, sorumluluk algısı olarak adlandırılmıştır.

Ana uygulamada daha büyük örneklem ($n=250$) üzerine ölçek uygulanmıştır. Verilerin faktör analizine uygunluğu kontrol edilmiş KMO .92 Barlett Küresellik Testi $p=.000$ anlamlı çıkmış buradan hareketle verilerin faktör analizine uygun olduğu kabul edilmiştir. AFA için temel bileşenler yöntemi ilişkişel matriks, özdeğeri 1 ve üstü faktörleme, varimax döndürme tekniği seçilmiş ve madde yük değerleri .30 ve altı gölgelendirilmiştir. Faktör analizinde farklı boyutlardaki yük değerleri arasındaki fark .10'unun altında hiçbir değere sahip madde olmadığından madde atılmamıştır. Böylece 25 madde dört boyuta dağılmıştır. Maddelerin yük değerleri .45 ile .92 arasında değişmektedir. Bu dört faktör birlikte toplam varyansın % 64'dünü

açıklamaktadır. Madde içeriklerine göre faktörler özdeğer algısı, güven algısı, sosyal destek algısı ve sorumluluk üstlenme algısı olarak adlandırılmıştır. Ölçeğin alt boyutlarına göre güvenilirlik değerleri aşağıda verilmiştir.

Tablo 2: Psikolojik Güvence Algısına Ait Alt Boyutların Güvenirlik Değerleri

Psikolojik güvence algısının alt boyutları	Cronbach's Alpha (α)
Özdeğer algısı	.92
Güven algısı	.78
Sosyal destek algısı	.81
Sorumluluk algısı	.85

C. Verilerin Analizi

Öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplar bilgisayar ortamına aktarılarak istatistik paket programı SPSS 22 yardımıyla incelenmiştir. Verilerin normallik dağılımı Kolmogorov-Smirnov göre incelenmiş olup bu değerler $p < .05$ 'den küçük olduğundan normal dağılım göstermediği kabul edilerek analizlerde parametrik olmayan testler dikkate alınmıştır (Büyüköztürk, 2006). Eğitim kurumlarında çalışanların psikolojik güvence algılarını ortaya koymak amacıyla ortalama, cinsiyet, yaş ve kıdeme göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için tanımlayıcı istatistikler (frekans, yüzde dağılımı), Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H testi teknikleri kullanılmıştır.

III. BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde, eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algılama düzeylerine ait bulgular alt amaçlara göre verilmektedir.

3.1. Eğitim Kurumlarında çalışanların psikolojik güvence algısı hangi düzeydedir?

Eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algısına verdikleri cevapların genel ortalaması 3.02 olup standart sapması .60'dır. Bu değerler eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algılarının "ara sıra" değer aralığında olduğunu göstermektedir.

Tablo 3: Eğitim Çalışanlarının Psikolojik Güvence Algısı Faktör Boyutları ve İçerdiği Maddeler

Faktör	Yük Madde Değeri	Madde içeriği	\bar{X}	Ss
Özdeğer Algısı	P17	.76 Birlikte çalıştığım meslektaşlarımın bilgi ve becerilerine değer verdiklerini hissederim.	2.97	1.08
	P18	.74 Burada çalışanların önemli bilgileri kendilerinde saklamadıklarını ve paylaştıklarını hissediyorum.	2.80	1.13
	P22	.70 Burada çalışanların ön plana çıkmak için etik olmayan yollara başvurmadıklarını düşünüyorum.	2.96	1.13
	P24	.70 Burada bilgi, deneyim ve materyal alışverişi dışında tutulmadığımı hissediyorum.	3.14	.94
	P25	.69 Bu kurumda kabul gördüğümü düşünüyorum.	3.46	.82
	P16	.69 Benim çalışmalarımın değerini azaltabilecek davranışlar olmaz.	2.96	1.01
	P15	.68 Benim çalışmalarımı itibarsızlaştıracak kasıtlı girişimler yapılmaz.	3.13	.97
	P21	.65 Herhangi bir konuda kimsenin beni dinlemeyeceğini hissetmiyorum.	3.08	.91
	P19	.64 Burada çalışanların önemli bilgileri kendilerine yakın olanlarla paylaşıp diğerlerinden gizlediklerini düşünmüyorum.	2.54	1.20
	P23	.60 Burada çalışanların birbirlerini oldukları gibi kabul ettiklerini hissediyorum.	2.55	1.17
	P10	.45 Bir problem ilettiğimde meslektaşlarım ilgisiz kalmaz.	2.71	.92
PF1	Özdeğer algısı puanı	2.93	.77	
Güven Algısı	P7	.80 Herhangi bir meselede beni savunmaları konusunda okul yöneticilerine güvenirim.	3.27	1.28
	P6	.66 Herhangi bir meseleyi okul yöneticilerine rahatça ifade edebilirim.	3.89	1.10
	P8	.64 Herhangi bir meselede beni savunmaları konusunda meslektaşlarımın güvenirim.	3.37	1.01
	P5	.63 Güvende hissetmediğim için eğer fırsatım olsa başka bir okula gitmeyi düşünmem.	2.78	1.31
	P9	.60 Bir problem ilettiğimde okul yöneticileri ilgilidir.	2.70	1.09
	P1	.56 Bu kurumda eğer bir yanlışlık yaparsanız daha sonra bu size karşı kullanılmaz.	2.76	1.19
	P20	.53 Ben burada "biz" duygusunu hissediyorum.	2.32	1.25
	P11	.48 Bu okuldakiler tartışmalı konuları bile rahatça gündeme getirebilir.	3.14	1.11
PF2	Güven algısı puanı	3.02	.73	
Sosyal Destek Algısı	P3	.84 Bu kurumda herkes bir başkasını kendisini geliştirmesi konusunda cesaretlendirir.	2.73	1.04
	P4	.75 Bu kurumda herkes bir başkasının yeni ve daha iyi görevler alması için destekler.	2.72	1.10
	P2	.70 Bu kurumda herkes ihtiyaç durumunda yardım istemeyi tercih eder.	2.60	1.07
	PF3	Sosyal Destek algı puanı	2.68	.92
Sorumluluk Algısı	P14	.92 Bana olumsuz sonuçları yansıma ihtimali olsa bile girişimde bulunurum.	3.43	.98
	P13	.90 Bana olumsuz sonuçları yansıma ihtimali olsa bile sorumluluk alırım.	3.53	.99
	P12	.72 Aykırı gelen durumlarda rahatça itiraz edebilirim.	3.45	.99
	PF4	Sorumluluk algı puanı	3.47	.87
Ölçeğin geneli			3.02	1.07

Maddeler bazında ortalamalar incelendiğinde en yüksek ortalama (\bar{x} =3.89) “Herhangi bir meseleyi okul yöneticilerine rahatça ifade edebilirim.” maddesine aittir. Daha sonra (\bar{x} =3.53) “Bana olumsuz sonuçları yansıma ihtimali olsa bile sorumluluk alırım.” maddesi gelmektedir.

Eğitim kurumlarında çalışanların psikolojik güvence algısına verdikleri cevaplarda en düşük ortalama değere (\bar{x} =2.32) “Ben burada “biz” duygusunu hissediyorum” maddesi sahiptir. Daha sonra (\bar{x} =2.54) “Burada çalışanların önemli bilgileri kendilerine yakın olanlarla paylaşıp diğerlerinden gizlediklerini düşünmüyorum” maddesi gelmektedir.

Psikolojik güvence algısının alt boyutları aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri açısından karşılaştırıldığında öğretmenlerin özdeğer algısı kapsamındaki eylemlerin ortalaması (\bar{x} =2.93, Ss=.77) “ara sıra” değere sahiptir. Öğretmenlerin güven algısı kapsamındaki yanıtlarının ortalaması (\bar{x} =3.02, Ss=.73) “ara sıra” değere sahiptir. Öğretmenlerin sosyal destek algısına verdikleri yanıtların ortalaması, (\bar{x} =2.68, Ss=.92) “orta” değere sahiptir. Öğretmenlerin sorumluluk algısı boyutuna verdikleri cevapların ortalaması (\bar{x} =3.47, Ss=.87) “çoğunlukla” değere sahiptir.

3.2.Eğitim Kurumlarında çalışanların psikolojik güvence algısı kıdeme göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 4: Psikolojik Güvence Algısının Kıdeme Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Psikolojik Güvence Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
İlk yılım	4	100.88	6	5.48	.48
1-2 yıl	11	132.36			
3-5 yıl	18	140.47			
6-10 yıl	67	113.80			
11-15 yıl	77	124.30			
16-20 yıl	41	142.73			
20+	32	123.11			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algı düzeylerinin kıdeme göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=6, n=250) =5.48, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere 16-20 yıl aralığında kıdeme sahip olanların olduğu görülmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise ilk yılını çalışanların sahip olduğu görülmektedir.

3.3.Eğitim Kurumlarında çalışanların psikolojik güvence algısı yaşa göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 5: Psikolojik Güvence Algısının Yaşa Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Psikolojik Güvence Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
25'in altı	6	147.50	4	3.33	.50
25-29	30	124.12			
30-39	142	119.24			
40-49	63	136.29			
50-60+	9	138.67			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algı düzeylerinin yaşa göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=4, n=250) =3.33, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere 25'in altı yaş grubunun sahip olduğu görülmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise 30-39 yaş grubunun sahip olduğu görülmektedir.

3.4.Eğitim Kurumlarında çalışanların psikolojik güvence algısı okul türüne göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 6: Psikolojik Güvence Algısının Okul Türüne Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Psikolojik Güvence Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
Anadolu Lisesi	33	142.09	5	6.55	.25
Fen Lisesi	7	171.14			
Meslek Lisesi	29	119.95			
Sosyal Bilimler Lisesi	2	174.50			
Orta Okul	113	118.96			
İlk Okul	66	124.52			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algı düzeylerinin okul türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=5, n=250) =6.55, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere Sosyal Bilimler Lisesi grubunun sahip olduğu görülmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise İlk Okul grubunun sahip olduğu görülmektedir.

3.5.Eğitim Kurumlarında çalışanların psikolojik güvence algısı öğrenim düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 7: Psikolojik Güvence Algısının Öğrenim Düzeyine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Psikolojik Güvence Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
Lisans	218	124.03	2	0.72	.69
Yüksek Lisans	30	134.98			
Doktora	3	140.67			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algı düzeylerinin öğrenim düzeyine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=2, n=250) =0.72, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere Doktora mezunlarının sahip olduğu; en düşük değere ise Lisans mezunlarının sahip olduğu görülmektedir.

3.6.Eğitim Kurumlarında çalışanların psikolojik güvence algısı kurumdaki görev süresine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algı düzeylerinin okuldaki çalışma süresine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=5, n=250) =4.39, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere aynı kurumda 16-20+ yılın üzeri çalışanların sahip olduğu; en düşük değere ise kurumda ilk yılını çalışanların sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 8: Psikolojik Güvence Algısının Kurumdaki Görev Süresine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Psikolojik Güvence Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
İlk Yılım	33	108.89	5	4.39	.50
1-2 Yıl	50	128.44			
3-5 Yıl	86	124.28			
6-10 Yıl	47	140.00			
11-15 Yıl	28	116.36			
16-20+	6	138.83			

3.7.Eğitim Kurumlarında çalışanların psikolojik güvence algısı cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 9: Psikolojik Güvence Algısının Cinsiyetleri Arasındaki Farka İlişkin Mann Whitney U testi sonucu

Psikolojik Güvence Algısı	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Kadın	172	119.61	20573.50	5695.500	.056
Erkek	78	138.48	10801.50		

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algı düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, (U=5695.500, $p>05$). Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere erkek çalışanların sahip olduğu; en düşük değere ise kadın çalışanların sahip olduğu görülmektedir.

4.1.Eğitim Kurumlarında çalışanların özdeğer güven, sosyal destek ve sorumluluk algısı yaşa göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 10: Özdeğer Algısının Yaşa Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Özdeğer Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
25'in altı	6	153.33	4	1.26	.86
25-29	30	125.43			
30-39	142	122.69			
40-49	63	129.13			
50-60+	9	126.00			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının özdeğer algı düzeylerinin yaşa göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=4, n=250) =1.26, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere 25'in altı yaş grubunun sahip olduğu görülmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise 30-39 yaş grubunun sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 11: Güven Algısının Yaşa Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Güven Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
25'in altı	6	142.83	4	5.90	.20
25-29	30	129.52			
30-39	142	116.61			
40-49	63	141.82			
50-60+	9	126.61			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının güven algı düzeylerinin yaşa göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=4, n=250) =5.90, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere 25'in altı yaş grubunun sahip olduğu görülmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise 30-39 yaş grubunun sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 12: Sosyal Destek Algısının Yaşa Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Sosyal Destek Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
25'in altı	6	141.58	4	1.33	.85
25-29	30	126.85			
30-39	142	122.80			
40-49	63	126.32			
50-60+	9	147.11			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının sosyal destek algı düzeylerinin yaşa göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, x^2 (sd=4, n=250) =1.33, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere 50-60+ arasındaki yaş grubunun sahip olduğu görülmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise 30-39 yaşa grubu çalışanların sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Sorumluluk Algısının Yaşa Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Sorumluluk Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
25'in altı	6	141.08	4	3.71	.44
25-29	30	116.20			
30-39	142	121.18			
40-49	63	133.98			
50-60+	9	154.89			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının sorumluluk algı düzeylerinin yaşa göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, x^2 (sd=4, n=250) =3.71, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere 50-60+ yaş üstü grubunun sahip olduğu görülmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise 25-29 yaşa grubu çalışanların sahip olduğu görülmektedir.

4.2. Eğitim Kurumlarında çalışanların özdeğer güven, sosyal destek ve sorumluluk algısı kıdeme göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 14: Özdeğer Algısının Kıdeme Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Özdeğer Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
İlk yılım	4	97.63	6	4.31	.63
1-2 yıl	11	134.00			
3-5 yıl	18	147.08			
6-10 yıl	67	115.37			
11-15 yıl	77	129.65			
16-20 yıl	41	130.01			
20+	32	119.36			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının özdeğer algı düzeylerinin kıdeme göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, x^2 (sd=6, n=250) =4.31, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere 3-5 yıl aralığında kıdeme sahip olanların

olduğu görölmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise ilk yılını çalışanların sahip olduğu görölmektedir.

Tablo 15: *Güven Algısının Kıdeme Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu*

Güven Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
İlk yılını	4	131.50	6	9.94	.12
1-2 yıl	11	146.91			
3-5 yıl	18	110.75			
6-10 yıl	67	136.60			
11-15 yıl	77	109.36			
16-20 yıl	41	142.82			
20+	32	119.09			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının güven algı düzeylerinin kıdeme göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, x^2 (sd=6, n=250) =9.94, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere 1-2 yıl aralığında kıdeme sahip olanların olduğu görölmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise 11-15 yılını çalışanların sahip olduğu görölmektedir.

Tablo 16'daki analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının sosyal destek algı düzeylerinin kıdeme göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, x^2 (sd=6, n=250) =4.53, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere 16-20 yıl aralığında kıdeme sahip olanların olduğu görölmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise ilk yılını çalışanların sahip olduğu görölmektedir.

Tablo 16: *Sosyal Destek Algısının Kıdeme Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu*

Sosyal Destek Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
İlk yılını	4	99.38	6	4.53	.60
1-2 yıl	11	133.73			
3-5 yıl	18	135.47			
6-10 yıl	67	118.23			
11-15 yıl	77	127.38			
16-20 yıl	41	140.11			
20+	32	112.30			

Tablo 17: Sorumluluk Algısının Kıdeme Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Sorumluluk Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
İlk yılım	4	151.88	6	10.90	.09
1-2 yıl	11	141.23			
3-5 yıl	18	116.92			
6-10 yıl	67	107.62			
11-15 yıl	77	121.87			
16-20 yıl	41	147.99			
20+	32	138.98			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının sorumluluk algı düzeylerinin kıdeme göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=6, n=250) =10.90, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere ilk yılını çalışanların sahip olduğu görülmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise 6-10 yılını çalışanların sahip olduğu görülmektedir.

4.3. Eğitim Kurumlarında çalışanların özdeğer güven, sosyal destek ve sorumluluk algısı okul türüne göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Özdeğer Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
Anadolu Lisesi	33	139.52	5	5.77	.32
Fen Lisesi	7	165.79			
Meslek Lisesi	29	121.02			
Sosyal Bilimler Lisesi	2	183.75			
Orta Okul	113	118.91			
İlk Okul	66	125.71			

Tablo 18: Özdeğer Algısının Okul Türüne Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının özdeğer algı düzeylerinin okul türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=5, n=250) =5.77, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere Sosyal Bilimler Lisesi grubunun sahip olduğu görülmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise Orta Okul grubunun sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 19: *Güven Algısının Okul Türüne Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu*

Güven Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
Anadolu Lisesi	33	126.67	5	5.77	.32
Fen Lisesi	7	141.57			
Meslek Lisesi	29	132.02			
Sosyal Bilimler Lisesi	2	105.75			
Orta Okul	113	121.72			
İlk Okul	66	127.42			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının güven algı düzeylerinin okul türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, x^2 (sd=5, n=250) =5.77, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere Fen Lisesi grubunun sahip olduğu görülmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise Sosyal Bilimler Lisesi grubunun sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 20: *Sosyal Destek Algısının Okul Türüne Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu*

Sosyal Destek Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
Anadolu Lisesi	33	142.26	5	4.77	.44
Fen Lisesi	7	151.57			
Meslek Lisesi	29	118.31			
Sosyal Bilimler Lisesi	2	82.75			
Orta Okul	113	126.81			
İlk Okul	66	116.58			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının sosyal destek algı düzeylerinin okul türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, x^2 (sd=5, n=250) =4.77, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere Fen Lisesi grubunun sahip olduğu görülmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise Sosyal Bilimler Lisesi grubunun sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 21'deki analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının sorumluluk algı düzeylerinin okul türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, x^2 (sd=5, n=250) =1.62, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere Sosyal Bilimler Lisesi grubunun sahip olduğu görülmektedir. En düşük sıra ortalamasına ise Orta Okul grubunun sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 21: Sorumluluk Algısının Okul Türüne Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Sorumluluk Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
Anadolu Lisesi	33	130.12	5	1.62	.44
Fen Lisesi	7	147.86			
Meslek Lisesi	29	126.22			
Sosyal Bilimler Lisesi	2	150.50			
Orta Okul	113	120.80			
İlk Okul	66	127.79			

4.4. Eğitim Kurumlarında çalışanların özdeğer güven, sosyal destek ve sorumluluk algısı öğrenim düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 22: Özdeğer Algısının Öğrenim Düzeyine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Özdeğer Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
Lisans	218	123.93	2	.80	.66
Yüksek Lisans	29	136.21			
Doktora	3	136.17			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının özdeğer algı düzeylerinin öğrenim düzeyine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, x^2 (sd=2, n=250) =.80, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere Yüksek Lisans mezunlarının sahip olduğu; en düşük değere ise Lisans mezunlarının sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 23: Güven Algısının Öğrenim Düzeyine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Güven Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
Lisans	218	124.20	2	1.28	.52
Yüksek Lisans	29	130.84			
Doktora	3	168.00			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının güven algı düzeylerinin öğrenim düzeyine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, x^2 (sd=2, n=250) =1.28, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere Doktora mezunlarının sahip olduğu; en düşük değere ise Lisans mezunlarının sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 24'deki analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının sosyal destek algı düzeylerinin öğrenim düzeyine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=2, n=250) =1.47, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere Doktora mezunlarının sahip olduğu; en düşük değere ise Lisans mezunlarının sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 24: Sosyal Destek Algısının Öğrenim Düzeyine Göre Kruskal Wallis H

Sosyal Destek Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
Lisans	218	124.22	2	1.47	.47
Yüksek Lisans	29	130.22			
Doktora	3	172.50			

Testi Sonucu

Tablo 25: Sorumluluk Algısının Öğrenim Düzeyine Göre Kruskal Wallis H

Sorumluluk Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
Lisans	218	125.69	2	.47	.78
Yüksek Lisans	29	126.98			
Doktora	2	97.33			

Testi Sonucu

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının sorumluluk algı düzeylerinin öğrenim düzeyine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=2, n=250) =.47, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere Yüksek Lisans mezunlarının sahip olduğu; en düşük değere ise Doktora mezunlarının sahip olduğu görülmektedir.

4.5. Eğitim Kurumlarında çalışanların özdeğer güven, sosyal destek ve sorumluluk algısı kurumdaki görev süresine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 26'deki analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının özdeğer algı düzeylerinin okuldaki çalışma süresine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=5, n=250) =2.73, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere aynı kurumda 16-20+ yıl arasında çalışanların sahip olduğu; en düşük değere ise kurumda ilk yılını çalışanların sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 26: Özdeğer Algısının Kurumdaki Görev Süresine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Özdeğer Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
İlk Yılım	33	115.12	5	2.73	.74
1-2 Yıl	50	122.48			
3-5 Yıl	86	125.28			
6-10 Yıl	47	138.02			
11-15 Yıl	28	119.14			
16-20 Yıl	6	142.50			

Tablo 27'deki analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının güven algı düzeylerinin okuldaki çalışma süresine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=5, n=250) =1.26, p>0.05. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere aynı kurumda 6-10 yıl arasında çalışanların sahip olduğu; en düşük değere ise kurumda ilk yılını çalışanların sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 27: Güven Algısının Kurumdaki Görev Süresine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Güven Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
İlk Yılım	33	119.95	5	1.26	.93
1-2 Yıl	50	129.12			
3-5 Yıl	86	122.31			
6-10 Yıl	47	133.41			
11-15 Yıl	28	120.54			
16-20 Yıl	6	132.75			

Tablo 28: Sosyal Destek Algısının Kurumdaki Görev Süresine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Sosyal Destek Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
İlk Yılım	33	118.15	5	3.05	.69
1-2 Yıl	50	127.31			
3-5 Yıl	86	123.75			
6-10 Yıl	47	138.13			
11-15 Yıl	28	112.21			
16-20 Yıl	6	139.00			

Tablo 28'deki analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının sosyal destek algı düzeylerinin okuldaki çalışma süresine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=5, n=250) =3.05, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere aynı kurumda 16-20 yıldan fazla çalışanların sahip olduğu; en düşük değere ise kurumda 11-15 yıl arasında çalışanların sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 29: Sorumluluk Algısının Kurumdaki Görev Süresine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Sorumluluk Algısı	n	Sıra Ort.	sd	X ²	p
İlk Yılım	33	114.21	5	2.34	.79
1-2 Yıl	50	134.96			
3-5 Yıl	86	126.90			
6-10 Yıl	47	120.99			
11-15 Yıl	28	128.96			
16-20 Yıl	6	107.83			

Analiz sonuçları, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının sorumluluk algı düzeylerinin okuldaki çalışma süresine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd=5, n=250) =2.34, $p>0.05$. Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere 1-2 yıl arasında çalışanların sahip olduğu; en düşük değere ise kurumda 16-20 yıl üstünde çalışanların sahip olduğu görülmektedir.

4.6. Eğitim Kurumlarında çalışanların özdeğer güven, sosyal destek ve sorumluluk algısı cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 30: Özdeğer Algısının Cinsiyetleri Arasındaki Farka İlişkin Mann Whitney U testi sonucu

Özdeğer Algısı	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Kadın	172	121.09	20827.50	5949.500	.152
Erkek	78	135.22	10547.50		

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının özdeğer algı düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, (U=5949.500, $p>05$). Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere erkek çalışanların sahip olduğu; en düşük değere ise kadın çalışanların sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 31: *Güven Algısının Cinsiyetleri Arasındaki Farka İlişkin Mann Whitney U testi sonucu*

Güven Algısı	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Kadın	172	122.97	21151.00	6273.000	.407
Erkek	78	131.08	10224.00		

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının güven algı düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, ($U=6273.000$, $p>05$). Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere erkek çalışanların sahip olduğu; en düşük değere ise kadın çalışanların sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 32: *Sosyal Destek Algısının Cinsiyetleri Arasındaki Farka İlişkin Mann Whitney U testi sonucu*

Sosyal Destek Algısı	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Kadın	172	122.62	21090.00	6212.000	.34
Erkek	78	131.86	10285.00		

Tablo 33: *Sorumluluk Algısının Cinsiyetleri Arasındaki Farka İlişkin Mann Whitney U testi sonucu*

Sorumluluk Algısı	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Kadın	172	119.89	20621.50	5743.500	.06
Erkek	78	137.87	10753.50		

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının sosyal destek algı düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, ($U=6212.500$, $p>05$). Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere erkek çalışanların sahip olduğu; en düşük değere ise kadın çalışanların sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 33'de yapılan Mann Whitney U testi sonucunda, çalışmaya katılan eğitim çalışanlarının sorumluluk algı düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, ($U=5743.500$, $p>05$). Grupların sıra ortalaması incelendiğinde en yüksek değere erkek çalışanların sahip olduğu; en düşük değere ise kadın çalışanların sahip olduğu görülmektedir.

IV. SONUÇ

Eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algısına verdikleri cevapların genel ortalaması 3.02 olup standart sapması .60'dır. Bu değerler eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algılarının "ara sıra" değer aralığında olduğunu göstermektedir. Bu değer eğitim çalışanlarının psikolojik güvencelerin orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Yıldırım ve Şenyurt'un

(2017) yılında Türkiye'nin farklı bölgelerinden 393 okul personeliyle yaptığı "Okullardaki Psikolojik Güvensizlik" adlı çalışmada güvensizlik algıları düşük düzeyde çıkmıştır. Bu bizim çalışmamızı desteklemektedir. Polat (2007) tarafından Kocaeli ilindeki ilk ve ortaöğretim öğretmenlerine yapılan çalışmada da öğretmenlerin yöneticilerine güvendikleri, risk alabildikleri, yardımsever oldukları boyutları yüksek çıkmıştır. Bu bulgular mevcut çalışmanın bulgularıyla örtüşmektedir.

Maddeler bazında ortalamalar incelendiğinde en yüksek ortalama (\bar{x} =3.89) "Herhangi bir meseleyi okul yöneticilerine rahatça ifade edebilirim." maddesine aittir. Daha sonra (\bar{x} =3.53) "Bana olumsuz sonuçları yansıma ihtimali olsa bile sorumluluk alırım." maddesi gelmektedir.

Eğitim kurumlarında çalışanların psikolojik güvence algısına verdikleri cevaplarda en düşük ortalama değere (\bar{x} =2.32) "Ben burada "biz" duygusunu hissediyorum." maddesi sahiptir. Daha sonra (\bar{x} =2.54) "Burada çalışanların önemli bilgileri kendilerine yakın olanlarla paylaşıp diğerlerinden gizlediklerini düşünmüyorum." maddesi gelmektedir. Bu sonuçlar eğitim çalışanlarının kendilerini okullarda rahatça ifade edebildiklerini göstermektedir.

Psikolojik güvence algısının alt boyutları aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri açısından karşılaştırıldığında öğretmenlerin özdeğer algısı kapsamındaki eylemlerin ortalaması (\bar{x} =2.93, Ss=.77) "ara sıra" değere sahiptir. Bu kapsamda öğretmenlerin kendini tanıması ve gerçekçi olarak değerlendirmesi ile kendi yetenek ve güçlerini olduğu gibi kabul edip benimsemesi sonucunda kendisine karşı duyduğu sevgi, saygı ve güven duygusu algısının orta düzeyde olduğu ortaya çıkmaktadır. Öğretmenlerin güven algısı kapsamındaki yanıtlarının ortalaması (\bar{x} =3.02, Ss=.73) "ara sıra" değere sahiptir. Öğretmenlerin sosyal destek algısına verdikleri yanıtların ortalaması, (\bar{x} =2.68, Ss=.92) "ara sıra" değere sahiptir. Bu doğrultuda öğretmenlerin yönetici, çalışma arkadaşları, astlarına ve örgüte yönelik algı güvenlerinin ve sorunların çözülmesini sağlayabilecek bilgilerin paylaşılma noktasında ya da becerilerin öğretilmesinde birbirlerine desteklerinin, orta düzeyde olduğu ortaya çıkmaktadır. Öğretmenlerin sorumluluk algısı boyutunu verdikleri cevapların ortalaması (\bar{x} =3.47, Ss=.87) "çoğunlukla" değere sahiptir. Bu kapsamda öğretmenlerin her türlü koşulda sorumluluk almaktan çekinmediklerini ortaya konmaktadır.

Eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algısının belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algısının cinsiyet, yaş, okul türü, öğrenim düzeyi, kurumdaki çalışma süresi, kıdem değişkenleri açısından farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Ancak erkeklerin, yüksek lisans yapmış olanların ve 20.yılıının üzerini çalışanların daha yüksek değerlere sahip olduğu fark edilmektedir. Okul müdürlerinin çoğunun erkek olduğu düşünüldüğünde erkeklerin kadın mevkidaşlarına göre psikolojik güvence algılarının daha yüksek olmasının nedeni olmuş olabilir. İlk yılını çalışanların da güven düzeyi diğerlerine göre yüksek çıkmıştır fakat zamanla okulda sorunlar yaşadığı için bu güven düzeyi düşmektedir (Polat,2009).

Eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algısının belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada eğitim çalışanlarının özdeğer, güven, sosyal destek ve sorumluluk algıları da cinsiyet, yaş, okul türü, öğrenim düzeyi, kurumdaki çalışma süresi, kıdem değişkenleri açısından farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Ancak cinsiyete göre değerlendirildiğinde tüm boyutlarda erkeklerin ortalamaları daha yüksek çıkmıştır. Bunun da Türkiye'nin erkek egemen bir kültür olmasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Bu sonuçlar doğrultusunda uygulamacılar için aşağıdaki öneriler geliştirilebilir:

1. Eğitim çalışanlarının psikolojik güvence algılarının daha da üst seviyelere çıkarılmasına yönelik çalışmalar yapılması,

Çalışmanın bulgularından hareketle araştırmacılar için aşağıdaki öneriler sıralanabilir.

1.Bu araştırma daha büyük örneklem gruplarıyla yinelenabilir.

2.Bu konuda özel okullar ve devlet okulları gibi farklı örneklem grupları üzerinde çalışılıp karşılaştırmalar yapılabilir.

4.Araştırmada bulunan bulguların nedenlerine ilişkin nitel araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2006). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: PegemA.
- CHEN, M., Gao, Xiaoying., Zheng, H., Ran, B. (2015). A Review on Psychological Safety: Concepts, measurements, antecedents and consequences variables. *International Conference on Social Science and Technology Education*.
- EDMONDSON, A. C. (1996). Learning from mistakes is easier said than done: Group and organizational influences on the detection and correction of human error. *Journal of Applied Behavioral Science*, 32(1), 5-28.
- EDMONDSON, A. C. (1999a). Psychological safety and learning behaviour in work teams.
- EDMONDSON, A.C. & Woolley, A. W. (2003). Understanding outcomes of organizational learning interventions. In M. Easterby-Smith & M. Lyles (Eds), *International Handbook on Organizational Learning and Knowledge Management*. London: Blackwell.
- EDMONDSON, A.C. (2003). Psychological safety, trust and learning in organizations: A Group-level Lens, Harvard Business School.
- KAHN, W.A. (1990). Psychological conditions of personal engagement and disengagement at work. *Academy of Management Journal*, 33: 692-724.
- KALAYCI, Ş. (2006). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*, Ankara: Asil.
- MASLOW, A.H., Hirsh, E., Stein, M. & Honigmann I.(1945). A clinically derived test for measuring psychological security-insecurity. *Journal of General Psychology*, 33: 21-41
- ÖRÜCÜ, E., & Kanbur, A. (2008). Örgütsel-yönetimsel motivasyon faktörlerinin çalışanların performans ve verimliliğine etkilerini inceleyemeye yönelik ampirik bir çalışma: hizmet ve endüstri işletmesi örneği. *Celal Bayar Üniversitesi İ.İ.B.F. Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 15(1),85-97.
- ÖZTÜRK, T. (2014). *Çalışanların Motivasyonunu artırıcı etmenler*, Endüstri Mühendisliği Yüksek Lisans Tezi, Yalova Üniversitesi, Yalova.
- ÖZTÜRK, Z. (2013). Kamu kurumlarında motivasyon. *Uzmanbakış dergisi* Yıl:1 Sayı:1 ISSN:2147-6241 32-41.

- POLAT, S. (2007). Kocaeli’de görev yapan öğretmenlerin okul müdürlerine güven düzeyleri, *Çaędaş Eğitim Dergisi*, 32(341), 32-39.
- TUNÇER, P. (2013). Örgütlerde değerlendirmesi ve motivasyon. *Sayıştay Dergisi*, Sayı:88/Ocak-Mart
- YILDIRIM, K. & Yenipınar, Ş. (2017). Psychological unsafety in schools: The development and validation of a scale. *Journal of Education and Training Studies Vol 5, No 6 P:167*